

اولاد

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۲۰۸ |

حجت‌الاسلام ادیبی لاریجانی از ظرفیت‌های خاطره و حکایت برای تربیت می‌گوید

داستان دینی در خدمت سبک زندگی

مدیر عامل بنیاد کرامت رضوی خبر داد

جمع‌آوری ۳۰۰ میلیارد تومان برای کمک به نیازمندان

دکتر محسن میرباقری پاسخ می‌دهد

چرا خودکشی گناه کبیره است؟

«قاب فرش‌های متبرک»

در فضای مجازی، واقعی نیست!

توسعه حرم امامین جوادین علیهما السلام سرعت گرفت

خبرقشنگ

آشیانه دانایی و مهربانی

تقریباً مثل دیوار مهربانی اما از نوع کتابی‌اش! شاید کمتر شنیده باشید که می‌شود کتاب‌های خوانده شده یا تلنبار شده گوشه قفسه‌ها و گنج‌ها را هم جای مطمئنی گذاشت تا آن‌ها که علاقه‌مند هستند و به کتاب خاصی نیاز دارند، آن را برداشته و استفاده کنند. جالب است بدانید مؤسسه کتابخانه و موزه ملی ملک، دوباره آشیانه‌های کتاب خود را با هدف ارائه خدمات به رهگذران اهل مطالعه در فضای بیرونی این مؤسسه در باغ ملی پایتخت راه انداخته است.

حدود ۶۰ جلد کتاب، نشریه، بروشور و کاتالوگ‌های فرهنگی از مجموعه منابع اهدایی مازاد به کتابخانه ملی ملک در موضوعات گوناگون انتخاب و در آشیانه‌های کتاب گذاشته شد تا علاقه‌مندان از آن استفاده کنند.

طرح آشیانه‌های کتاب از آبان ۱۳۹۶ با هدف ترویج فرهنگ مطالعه با عنوان «گردش کتاب در باغ ملی» آغاز شد، اما در دو سال گذشته به دلیل شیوع بیماری کرونا متوقف شده بود.

در این طرح از عموم مردم دعوت می‌شود از این منابع مطالعاتی استفاده کنند یا آن‌ها هم کتاب‌های مازاد موجود در خانه، محیط کار و کتابخانه‌هایشان را در این آشیانه‌ها برای مطالعه دیگران قرار دهند و در تجهیز هر چه بیشتر آن کمک کنند. کتابخانه و موزه ملی ملک نیز به عنوان متولی راه‌اندازی این آشیانه‌های کتاب در تلاش است تا هر دو یا سه هفته یک بار، کتاب‌های جدیدی در این آشیانه‌ها قرار دهد.

ارادت رزمندگان به امام رضا علیه السلام به روایت محمد احمدیان

زیارت در شب عملیات

۴

نگاهی به پیشینه یکی از مسیرهای پرفت و آمد به حرم رضوی

خیابان امام رضا علیه السلام و پرونده تاریخی آن

شمال صحن عتیق است که در دوره نادرشاه ساخته و با طلا پوشانده شد. این ابتکار، جلوه خاصی به دورنمای حرم رضوی از خیابان امام‌رضا(ع) می‌دهد. در حاشیه این خیابان کوچه‌هایی قدیمی و مشهور در مشهد قدیم وجود داشت که امروزه بسیاری از آن‌ها دیگر وجود خارجی ندارند و نامشان زیر هزاران تَن آهن و فولاد دفن شده است؛ کوچه‌هایی مانند صدرالاطبا، گورسود، قبرستان عیدگاه، میرزای ضابط، کربلا، بی‌پایه، بانک قدیم، گندم‌آباد، چهل ستون (حوض نو)، سجده‌گاه، چامنو(چهنو) و محمدشریف. در حاشیه این خیابان در دهه ۱۳۱۰ خورشیدی، ساختمان موقت اداره پست، کارخانه حریربافی یزدی و بانک روس و ایران قرار داشت.

■ **یک خیابان با کلی رویداد**

خیابان امام رضا(ع) با وجود عمر نسبتاً کوتاه‌ش،

محمدحسین نیکبخت | خیابان امام رضا(ع) یکی از خیابان‌های بسیار شلوغ و پرتدد اطراف حرم رضوی و به ویژه محل قرار گرفتن هتل‌ها و مهمانپذیرهای متعدد مشهد است، به همین دلیل، منطقه‌ای زواری به حساب می‌آید. مراکز خرید اطراف آن هم شهرت زیادی دارد؛ مثلاً ورودی بازار رضا(ع) که از میدان بیت‌المقدس (فلکه آب) تا میدان ۱۷ شهریور امتداد دارد، در حاشیه مسیر خیابان امام رضا(ع) قرار گرفته است. از طرفی، امتداد این خیابان به پایانه مسافربری مشهد ختم می‌شود و همین مسئله، بر حجم تردد و حضور زائران می‌افزاید. در صفحه نخست رواق امروز می‌خواهیم با هم تاریخ این خیابان نه چندان قدیمی و برخی اتفاق‌های رخ داده در آن را مرور کنیم.

■ **تولد خیابان امام رضا(ع) و حاشیه‌های آن**
قدمت خیابان امام رضا(ع) حدوداً ۸۹ سال است؛ این خیابان را ضمن اجرای طرح‌های عمرانی حرم در سال ۱۳۱۱ خورشیدی ساختند و در واقع، نقطه مقابل خیابان طبرسی است و در ضلع جنوبی حرم مطهر قرار دارد. عرض خیابان امام رضا(ع) از همان ابتدا، حدود ۳۰ متر در نظر گرفته شد و امتداد آن به حدود ۱/۸ کیلومتر می‌رسید. از منظر تاریخی، باید این خیابان را به صورت تقریبی، مرز میان دو محله سرشور و عیدگاه دانست. هنگامی که عملیات ابتدایی ساخت این خیابان آغاز شد، با توجه به برنامه ایجاد خیابان خسروی نو (اندرزگوی فعلی) در قسمت غربی آن، بخشی از گورستان قدیمی عیدگاه را تخریب و تسطیح کردند و در آن میدانی به نام فردوسی ساختند که بعدها به میدان دقیقی تغییر نام داد و امروزه آن را با نام «فلکه آب» یا «میدان بیت‌المقدس» می‌شناسند و خیابان خسروی نو، به این میدان متصل شد. درباره میدان بیت‌المقدس، باز هم خواهیم گفت. خیابان امام رضا(ع) را پس از ساخت به نام خیابان «طهران» نام‌گذاری کردند و دلیل آن، قرار داشتن مسیر حرکت به سمت پایتخت در انتهای این خیابان بود. یکی از ویژگی‌های خیابان امام رضا(ع) طراحی زاویه امتداد آن نسبت به حرم رضوی است؛ این خیابان را طوری طراحی کرده‌اند که وقتی یک نفر در وسط خیابان می‌ایستد، دو مناره در دو طرف گنبد طلا می‌بیند؛ در حالی که در اصل فقط یک مناره در کنار گنبد وجود دارد؛ مناره دوم، در واقع همان مناره ایوان عباسی در

قدمت خیابان امام رضا(ع) حدوداً ۸۹ سال است؛ این خیابان را ضمن اجرای طرح‌های عمرانی حرم در سال ۱۳۱۱ خورشیدی ساختند و در واقع، نقطه مقابل خیابان طبرسی است و در ضلع جنوبی حرم مطهر قرار دارد.

برخی معتقدند که این نام‌گذاری، پیش از احداث چاه عمیق اتفاق افتاده است؛ یعنی زمانی که میدان را ساختند و وسط آن، حوض آب بزرگی ایجاد کردند که اطرافش گلکاری زیبایی داشت و برای بسیاری از مردم، محل تفرج و گردش به حساب می‌آمد. خیابان امام رضا(ع) به ویژه در تاریخ انقلاب اسلامی مشهد هم، نقش بسیار پررنگی دارد. بسیاری از تظاهرات‌های مشهور مانند راهپیمایی تاسوعا و عاشورای سال ۱۳۵۷، در این خیابان برگزار شد و صفحات زرینی را در تاریخ شهر مشهد رقم زد.

وقایع بسیاری را در حافظه تاریخی خود دارد. امتداد این خیابان به سمت حرم رضوی، در تیر سال ۱۳۱۴ خورشیدی به محل قدیمی صحن موزه (رواق امام خمینی‌ره) فعلی ختم می‌شد؛ جایی که زمانی محل تجمع نیروهای نظامی رضاشاه در شب ۲۱ تیرماه بود و بعد، حمله به متحصنان در مسجد گوهرشاد آغاز شد و آن فاجعه بزرگ که به سرکوبی قیام گوهرشاد انجامید، رقم خورد. هر چند که خیابان امام رضا(ع) در سال‌های دهه ۱۳۱۰ و ۱۳۲۰، نهایتاً تا چهارراه کلانتر و محل فعلی دبیرستان قدیمی فردوسی ادامه داشت،

می‌گوید: قبول ندارم. به این تلخی که می‌گیرد نیست خدایی! با ذکر مستندات عرض کنم خدمتون که درسته داییا (دایی‌ها) قلدربازیشان گل می‌کنه وقت ارث و میراث اما برادر هم مثل باقی چیزا، خوب و بدش موجوده. همین مادر و خاله‌های منو بیایید ببینید چه داداشاشون میربن آسمون هفتم! چه راضین از ارث‌بریشون!

تمام همکاران اظهارنظر می‌کنند و طبق معمول پرونده این داستان هم با پایان باز، بسته می‌شود و می‌رویم سمت میز کارمان. سه نکته ذهنم را اما سنگین کرده؛ عاقبت

خود ما، مادر بنده خدای من، بیست ساله همه جا داره میگه از برادرش بابت تقسیم ارث رضایت نداره. خانم صدر هم خیلی جدی می‌پرسد: دوست دارید همین الان به آمار بگیریم؟ بالاخره به جامعه آماری کوچیک به حساب میایم دیگه... هان؟ باور کنید ۹۰درصد رأی همین جمع، رأی به اجحافه. اصلاً تقسیم ناعادلانه و زور و ارث‌خوری خواهرها مگه اتفاق جدیدیه؟ سال‌هاست همه ماشین‌دیم، باز می‌شنویم.

خانم جمشیدی که از خنده ریشه رفته

خواهر سوم این قصه چه می‌شود، عمرش

آیا خلاف دو خواهر مرحومش به دنیا خواهد بود؟ چقدر کار قاضی القضات سخت است! و اینکه آیا ما خواهران خوبی برای برادرهایمان هستیم؟

مکت

پدر خدابایم‌رمز ورد کلامش این بود؛ بهترین ارثیه برای آدمیزاد، دوست داشتن است.

پی‌نوشت

پیامبر اکرم(ص) می‌فرمایند: ضرر زدن به وارث از گناهان کبیره است.

خبر

تولیت آستان قدس رضوی:

احیای روحیه بسیجی مشکلات کشور را حل می‌کند

تولیت آستان قدس رضوی احیای روحیه بسیجی دوران دفاع مقدس را موجب رفع مشکلات کشور دانست،به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در پایان جلسه درس المکاسب المحرمه که در حرم مطهر رضوی برگزار شد، فرارسیدن هفته بسیج را گرامی داشت و گفت: بسیج یکی از عنایت‌های الهی بود که خداوند به قلب و زبان امام خمینی(ره) جاری کرد.

■ **سبک زندگی مؤمنانه**

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی با بیان اینکه بسیج یک اندیشه و سبک زندگی است، تصریح کرد: اگرچه سبک زندگی بسیجی در دوران دفاع مقدس جلوه‌ای خاص پیدا کرد، اما با پایان دوران دفاع مقدس این سبک زندگی تمام نشد و تجلی دیگری پیدا کرد. در دوران دفاع مقدس جوانانی بایمان، پاکیزه و مخلص برای دفاع از دین خدا و لیبک به امر ولی‌فقیه و نایب امام زمان(عج) از بهترین سرمایه زندگی خود که جانشان بود، گذشتند تا دین خدا را یاری کنند. اخلاص، ایثار، روحیه جهادی، حمایت از دین و ولی خدا تا پای جان و انجام کار برای رضای الهی از جمله ویژگی‌های سبک زندگی بسیجی است که هر کسی در هر لباس، ظاهر و زمانی از این ویژگی‌ها برخوردار باشد، یک بسیجی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی پیروزی در دوران دفاع مقدس را تجلی تحقق معجزه و نصرت الهی دانست و گفت: تجلی روحیه بسیجی، مقاومت، ایثار، جهاد و اخلاص ملت ایران در دوران دفاع مقدس یکی از امدادها و نصرت‌های الهی بود که مستکبران آن را در نظر نگرفته بودند و همین امر موجب شکست آن‌ها شد.تولیت آستان قدس رضوی دوری از روحیه بسیجی را موجب متضرر شدن کشور دانست و گفت: اگر روحیه بسیجی دوران دفاع مقدس را در عرصه سازندگی نیز حفظ می‌کردیم، در صحنه‌های سازندگی، عمران، آبادانی، اقتصاد و احیای کشور موفقیت‌های بزرگی رقم می‌خورد.

■ **گرفتاری‌ها نتیجه دوری از روحیه بسیجی**

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی روحیه بسیجی را روحیه اخلاص و کار برای رضای خداوند خواند و گفت: هر کجا روحیه بسیجی، یعنی اخلاص و کار برای خدا حاکم بوده شاهد پیشرفت و موفقیت بوده‌ایم و همه گرفتاری‌ها و آفت‌ها نتیجه منبّت و خودخواهی و دوری از روحیه بسیجی است. در جبهه عناوین و منبت‌ها نبود، این‌ها بعد آمد و این مشکلات را ایجاد کرد؛ اگر روحیه و سبک زندگی بسیجی دوران دفاع مقدس را حفظ می‌کردیم بسیاری از گرفتاری‌ها مرتفع شده بود.

تولیت آستان قدس رضوی در ادامه سخنان خود به تبیین وظایف روحانیون بسیجی پرداخت و تصریح کرد: تبیین و تبلیغ صحیح اسلام نایی که امام خمینی(ره) بر آن تأکید داشت در مقابل اسلام آمریکایی و اسلام متحجرین وظیفه روحانیون بسیجی است. تبیین اندیشه امام(ره) و رهبری برای مردم به ویژه نسل جوانی که دوران طغوت، امام(ره) و جنگ تحمیلی را ندیده‌اند وظیفه روحانیون بسیجی است، روحانیون بسیجی باید شرایط و وضعیت فعلی را نسبت به گذشته برای نسل جوان تبیین و البته در کنارش ضعف‌ها و دلیل ایجاد این ضعف‌ها را نیز بیان کنند. طلاب و روحانیت بسیجی باید در عرصه‌های مختلف خدمات اجتماعی حضور داشته باشند که البته این گونه نیز هست، در موضوع کرونا و در دورانی که هیچ‌کس حاضر نمی‌شد فوت‌شدگان کرونایی را غسل دهد این طلاب بودند که در اقدامی جهادی غسل و نماز اموات کرونایی را بر عهده گرفتند که دشوارترین کارها بود.

تولیت آستان قدس رضوی در ادامه به سیاست‌های خصمانه دشمنان با اعمال تحریم‌های اقتصادی و جنگ روانی برای ناکارآمد نشان دادن جمهوری اسلامی اشاره و ابراز کرد: دشمن با اعمال فشارها و تحریم‌های اقتصادی به دنبال آن است که ضعف‌ها را به حساب اصل انقلاب و ناکارآمدی نظام جمهوری اسلامی بگذارد؛ در حالی که نظام اسلامی اگر ناکارآمد بود در دوران دفاع مقدس از بین رفته بود، نظام و انقلاب ناکارآمد نیست ما نتوانسته‌ایم خوب عمل کنیم. هر کجا هم منطق بر اسلام و اهداف انقلاب عمل کرده‌ایم موفقیت بوده و نصرت الهی شامل حال ما شده است.